

**Anexă la Ordinul
Ministrului Justiției**
„nr.131” „28 martie” „2013”

**PLANUL DE ACȚIUNI AL MINISTERULUI JUSTIȚIEI
PENTRU IMPLEMENTAREA PLANULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNI
ÎN DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI PE ANII 2011-2014**

Nr. crt.	Obiective	Acțiuni	Perioada de executare	Surse de finanțare (mii lei)		Responsabili	Parteneri	Indicatori de progres
				bugetare	alte surse			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Aderarea la instrumentele juridice internaționale în domeniul drepturilor omului								
Indicatori generali ai nivelului de implementare: a) convenții ratificate; b) proiecte de legi elaborate și adoptate; c) studii de fezabilitate efectuate.								

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Semnarea și ratificarea instrumentelor juridice internaționale în domeniul drepturilor omului	1) Elaborarea proiectului de lege privind ratificarea Acordului cu privire la privilegiile și imunitățile Curții Penale Internaționale	Anii 2013–2014	În limitele alocațiilor bugetare		DRIIE	ONG; organizații internaționale (în continuare – <i>OI</i>); Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (în continuare – <i>PNUD</i>)	Proiect de lege elaborat și adoptat
		2) Efectuarea unui studiu privind necesitatea racordării legislației naționale la Acordul cu privire la privilegiile și imunitățile Curții Penale Internaționale, pentru a asigura executarea hotărârilor organelor convenționale ale ONU	Anii 2013–2014	În limitele alocațiilor bugetare		DRIIE	ONG; OI; PNUD	Studiu efectuat și, după caz, proiect de lege elaborat

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Examinarea oportunităților de ratificare a instrumentelor internaționale de protecție a drepturilor omului, conform recomandărilor Evaluării Periodice Universale	1) Finalizarea procedurilor interne pentru formularea unei declarații de recunoaștere a competenței Comitetului pentru Eliminarea Discriminării Rasiale, în conformitate cu art. 14 din Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială	Anii 2013–2014	În limitele alocațiilor bugetare		DRIIE	ONG; OI	Recunoașterea de către Republica Moldova a competenței Comitetului pentru Eliminarea Discriminării Rasiale
		2) Elaborarea Raportului național intermediar de realizare a recomandărilor Evaluării Periodice Universale	Anul 2014	În limitele alocațiilor bugetare		DRIIE		Raport elaborat

2. Asigurarea accesului la informație, a libertății de exprimare, a libertății întrunirilor și a libertății de asociere

Indicatori generali ai nivelului de implementare:

- a) proiect elaborat și adoptat de modificare a cadrului normativ;
- b) studiu elaborat și recomandări formulate;

1	2	3	4	5	6	7	8	9
c) instruirii și perfecționări profesionale efectuate; d) încălcări depistate; e) campanii de informare desfășurate.								
3	Asigurarea libertății de întruniri pașnice	1) Inițierea procedurii de completare a Constituției cu dispoziții privind asigurarea libertății de asociere	Anul 2014	În limitele alocațiilor bugetare		DGL		Proiect de lege elaborat și adoptat
4	Promovarea dreptului la informare și asigurarea transparenței procesului decizional	1) Desfășurarea campaniilor de sensibilizare a populației, de promovare a cunoștințelor juridice privind formele, metodele și condițiile de solicitare și furnizare a informațiilor oficiale, privind participarea publică la procesul decizional, inclusiv în cadrul Zilelor dreptului de a ști	Anual, 27 septembrie – 3 octombrie	În limitele alocațiilor bugetare		Serviciul protocol, informare și comunicare cu mass-media; Autoritățile administrative din subordine	ONG	Număr de campanii de informare desfășurate, tipuri de campanii și categorii de beneficiari (din mediul urban/rural)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		2) Informarea publicului (prin plasarea informației pe panouri informative, pe paginile web ale autorităților publice etc.) despre modul de depunere și examinare a petițiilor, de contestare a acțiunilor și deciziilor autorităților publice sau ale persoanelor competente, precum și despre programul de audiențe	Permanent	În limitele alocațiilor bugetare		Cabinetul ministrului; SRU; Serviciul protocol, informare și comunicare cu mass-media		Număr de informații plasate; număr de persoane audiate; număr de petiții depuse; număr de petiții depuse online
		3) Asigurarea unui control intern eficient pentru a verifica respectarea legislației la primirea, evidența, examinarea și soluționarea	Permanent	În limitele alocațiilor bugetare		SRU; Autoritățile administrative din subordine		Număr de încălcări depistate la primirea, evidența, examinarea și soluționarea petițiilor; procent de adresări

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		petițiilor						repetate; număr de sancțiuni aplicate
		4) Elaborarea de către autoritățile administrației publice centrale și locale a listelor de informații de interes public ce urmează a fi plasate obligatoriu pe paginile web ale acestora	Anual	În limitele alocațiilor bugetare		Serviciul e-Transformare; CIJ		Liste ale informațiilor obligatorii de interes public elaborate și plasate pe paginile web
		5) Plasarea și actualizarea informației de interes public pe paginile web ale autorităților publice	Săptămînal	În limitele alocațiilor bugetare		CIJ; Subdiviziunile structurale și autoritățile administrative din subordine		Număr de proiecte, informații plasate pe pagina web; data ultimei actualizări; număr de accesări

3. Consolidarea justiției și a instituțiilor pentru protecția drepturilor omului

Indicatori generali ai nivelului de implementare:

- a) studiu elaborat și recomandări formulate;
- b) proiect elaborat și adoptat de modificare a cadrului normativ;
- c) hartă a dislocării instanțelor judecătorești optimizată și număr de judecători optimizat;
- d) instanțe judecătorești reorganizate și consolidate;
- e) instruiri și perfecționări profesionale efectuate;
- f) pagini web funcționale ale instanțelor judecătorești;

1	2	3	4	5	6	7	8	9
g) sistem de probațiune funcțional.								
5	Asigurarea accesului la justiție	1) Efectuarea unui studiu de oportunitate privind optimizarea hărții dislocării instanțelor judecătorești în scopul consolidării capacităților instituționale ale instanțelor și privind eficientizarea numărului de judecători	Anul 2013	170,6 (bani necesari)		DAJ	PNUD	Studiu efectuat; hartă a instanțelor judecătorești optimizată; număr de judecători optimizat
		2) Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii privind organizarea judecătorească	Anul 2013	44,1		DGL; DAJ		Proiect de lege elaborat și adoptat
6	Implementarea prevederilor Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților	1) Ajustarea legislației prin prisma hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului în cauze privind Republica Moldova	Permanent	În limitele alocațiilor bugetare		DGAG; DGL		Cadru legislativ revizuit; număr de amendamente elaborate

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	fundamentale	sau alte state						
		2) Examinarea legislației, a practicilor altor state și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în vederea identificării unor reglementări similare în materie de antecedente penale și determinarea efectului acestora asupra statutului persoanei	Anul 2013	În limitele alocațiilor bugetare		DGAG; DGL; DRIIE	ONG	Cadru legislativ revizuit; număr de țări examinate din perspectiva reglementărilor similare; număr de amendamente elaborate
		3) Sporirea responsabilității persoanelor ale căror acțiuni au condus la încălcarea drepturilor omului prin înaintarea acțiunilor în regres conform legislației în vigoare	Permanent	În limitele alocațiilor bugetare		DGAG		Număr de acțiuni în regres înaintate

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	Implementarea prevederilor Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități	1) Realizarea unui studiu privind situația actuală în sistemul de lipsire a capacității și de instituire a tutelei plene pentru persoanele declarate incapabile	Anul 2013	În limitele alocațiilor bugetare	20,0	DGL	OHCHR; ONG	Studiu efectuat; necesități de protecție identificate; modele alternative de protecție propuse; după caz, amendamente la legislație propuse
		2) Modificarea Codului civil și a legislației relevante pentru excluderea tutelei plene și pentru introducerea unei instituții de asigurare a suportului în luarea deciziilor	Anii 2013–2014	În limitele alocațiilor bugetare		DGL	PNUD; OHCHR	Număr de amendamente la legislație elaborate
8	Eficientizarea sistemului de justiție pentru minori	1) Elaborarea proiectului de modificare a cadrului normativ privind procedurile de lucru și de soluționare a cauzelor copiilor aflați în conflict cu	Anul 2014	În limitele alocațiilor bugetare		DGL		Număr de cazuri în care sînt implicați copii sub vîrsta răspunderii penale; număr de amendamente elaborate; proiect elaborat și adoptat de modificare a

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		legea sub vîrsta răspunderii penale, conform standardelor europene și internaționale privind protecția drepturilor copilului						cadrelui normativ
		2) Asigurarea implementării prevederilor legale ce obligă organul de urmărire penală și instanța de judecată să solicite organului de probațiune întocmirea referatului prezentențial de evaluare psihosocială a personalității bănuțului, învinitului sau a inculpatului minor	Permanent	În limitele alocațiilor bugetare		OCP		Număr de referate prezentențiale solicitate; număr de referate prezentențiale întocmite și prezentate
		3) Organizarea activităților de	Anual	În limitele alocațiilor		OCP	ONG	Număr de seminare de instruire

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		instruire continuă a actorilor implicați în procesul penal cu participarea minorilor (judecător, procuror, avocat, consilier de probațiune, ofițer de urmărire penală, pedagog etc.) prin desfășurarea unor seminare mixte cu accent pe standardele și procedurile justiției pentru minori, abilitățile și cunoștințele specifice pentru lucrul cu minorii		bugetare				realizate; număr de persoane instruite raportat la numărul total, cu dezagregare pe funcții
9	Asigurarea funcționării sistemului de probațiune	1) Elaborarea programelor comunitare de reintegrare socială	Anul 2014	127,0 (urmează a fi alocați suplimentar)		OCP	ONG	Număr și categorii de programe elaborate și implementate; număr de beneficiari
		2) Monitorizarea implementării	Anul 2014	200,0 (urmează a fi		OCP	ONG	Rapoarte de monitorizare

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		măsurilor alternative la detenție și a respectării drepturilor persoanelor cărora li s-au aplicat astfel de măsuri		alocați suplimentar)				întocmite; număr de încălcări depistate; practici modificate în funcție de recomandări
10	Dezvoltarea metodelor alternative de soluționare a conflictelor	1) Desfășurarea campaniilor de informare a populației cu privire la esența și procedura medierii	Permanent	În limitele alocațiilor bugetare		Consiliul de mediere	ONG	Număr de campanii de informare desfășurate; tipuri de campanii și categorii de beneficiari
		2) Efectuarea unui studiu privind implementarea medierii garantate de stat în cauzele penale	Anul 2013	În limitele alocațiilor bugetare		Consiliul de mediere	ONG	Studiu efectuat și, după caz, propuneri prezentate privind îmbunătățirea situației; practici modificate în funcție de recomandări
11	Consolidarea capacității Centrului pentru Drepturile Omului	1) Inițierea procedurii de completare a Constituției Republicii Moldova cu	Anii 2013–2014	În limitele alocațiilor bugetare		DGL		Proiect de lege elaborat și adoptat

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		dispoziții privind avocații parlamentari						
12	Implementarea sistemului de asistență juridică primară	1) Efectuarea unui studiu privind crearea mecanismului de acordare de către asociațiile obștești a asistenței juridice primare	Anul 2013	114,9		Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat; DPSJ	ONG	Studiu efectuat; mecanism elaborat, adoptat, implementat și testat; număr de asociații obștești care acordă asistență juridică primară
13	Consolidarea capacităților sistemului de asistență juridică calificată garantată de stat și de avocatură	1) Elaborarea unui mecanism de acces la bazele de date pentru verificarea capacității de plată a solicitanților de asistență juridică garantată de stat	Anul 2013	În limitele alocațiilor bugetare		Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat; DGL; DPSJ		Proiect de lege elaborat și adoptat; mecanism creat
		2) Crearea birourilor de avocați publici în localitățile de reședință ale oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică	Anii 2013-2014	977,0 (anual)		Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat; DPSJ		Număr de birouri create și amenajate; număr de avocați publici majorat

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Garantată de Stat						
		3) Efectuarea unui studiu privind necesitățile de personal ale oficiilor teritoriale în contextul lărgirii competenței Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat	Anul 2013	42,7		Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat; DPSJ		Studiu efectuat; recomandări formulate; după caz, schema de încadrare a personalului ajustată și aprobată
4. Asigurarea dreptului la viață și a dreptului la integritate fizică și psihică								
Asigurarea drepturilor persoanelor private de libertate								
Indicatori generali ai nivelului de implementare: a) proiect elaborat și adoptat de modificare a cadrului normativ; b) studiu elaborat și recomandări formulate; c) instruiri și perfecționări profesionale efectuate; d) încălcări depistate; e) campanii de informare desfășurate; f) mecanism de control în sistemul penitenciar, instituit și implementat.								
14	Asigurarea garanțiilor pentru persoanele private de libertate	1) Perfecționarea condițiilor de acordare deținuților a asistenței medicale	Anul 2014	În limitele alocațiilor bugetare		DIP	ONG	Raport de evaluare efectuat; număr de puncte medicale reutilitate; număr de cadre medicale calificate raportat la numărul total

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								necesar; număr de petiții din partea deținuților
15	Asigurarea condițiilor corespunzătoare, conforme standardelor internaționale, pentru persoanele private de libertate	1) Examinarea oportunității de eliminare a regimurilor de deținere distincte în cadrul unui tip de penitenciar, stabilind drepturi, obligații și interdicții pentru deținuți în funcție de comportamentul acestora și de respectarea regimului de executare a pedepsei	Anul 2014	În limitele alocațiilor bugetare		DIP	ONG	Studiu efectuat și, după caz, amendamente la legislație prezentate
		2) Crearea condițiilor de executare a arestului contravențional în instituțiile de detenție subordonate Ministerului	Anul 2014	1160,0		DIP		Condiții create

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Justiției						
		3) Modernizarea sistemelor de încălzire, iluminare, alimentare cu apă și de canalizare și efectuarea altor lucrări de îmbunătățire a condițiilor de detenție	Anul 2014	23330,0		DIP		Infrastructură a penitenciarelor renovată; rețele ingineresti reconstruite; utilaje instalate; norme igienico-sanitare stabilite
		4) Revizuirea legislației din perspectiva excluderii normelor care prevăd sancțiunea disciplinară „încarcerarea” pentru minorii condamnați	Anul 2013	În limitele alocațiilor bugetare		DIP		Cadru legislativ revizuit și, după caz, amendamente la legislație prezentate
16	Perfecționarea sistemului de instruire și informare a condamnaților	1) Dezvoltarea continuă a programelor socio-educative și psihocorecționale în penitenciare	Anual	50,0 (anual)		DIP	ONG	Număr de programe implementate pentru diferite categorii de condamnați; număr de condamnați

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								implicați în aceste programe
		2) Asigurarea dreptului de acces la studii/educație pentru adulții/minorii aflați în penitenciare	Anual	În limitele alocațiilor bugetare		DIP		Număr de condamnați antrenați în procesul de învățământ
17	Eficientizarea colaborării cu societatea civilă în vederea informării și a promovării drepturilor omului în sistemul penitenciar	1) Promovarea respectării drepturilor deținuților prin colaborare cu ONG, culte religioase și organizații de binefacere	Permanent	În limitele alocațiilor bugetare		DIP	ONG	Număr de parteneriate; număr de penitenciare care au semnat acorduri de colaborare

Prevenirea și combaterea torturii și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante

Indicatori generali ai nivelului de implementare:

- a) mecanism de examinare rapidă și eficientă a plîngerilor privind actele de tortură sau alte rele tratamente elaborat și implementat;
- b) proiect elaborat și adoptat de modificare a cadrului normativ;
- c) studiu elaborat și recomandări formulate;
- d) instruirii și perfecționări profesionale efectuate;
- e) încălcări depistate;
- f) confidențialitate a întrevederilor asigurată;
- g) campanii de informare desfășurate.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
18	Perfecționarea mecanismului de examinare rapidă și eficiență a plîngerilor privind actele de tortură sau alte rele tratamente	1) Examinarea în regim prioritar, de către organele competente, a plîngerilor privind actele de tortură sau alte rele tratamente	Permanent	În limitele alocațiilor bugetare		DIP		Număr de plîngerii examinate și durata examinării acestora
19	Consolidarea mecanismului național de prevenire a torturii	1) Desfășurarea campaniilor de informare a lucrătorilor instituțiilor în a căror custodie se află persoane private de libertate privind competențele, atribuțiile și drepturile membrilor consiliului consultativ în calitate de mecanism național de prevenire a torturii	Anual	24,0		DIP	ONG	Număr de campanii de informare desfășurate; număr de persoane informate, cu indicarea instituțiilor în care acestea activează

1	2	3	4	5	6	7	8	9
20	Reabilitarea victimelor torturii și ale altor rele tratamente	1) Consolidarea capacităților instituționale de utilizare a reparațiilor civile ce rezultă din cauzele privind tortura și alte rele tratamente	Anul 2013	În limitele alocațiilor bugetare		DGAG	ONG	Număr de victime recompensate
21	Sporirea gradului de sensibilizare publică privind fenomenul torturii și altor rele tratamente	1) Organizarea, la 26 iunie – Ziua Internațională pentru Susținerea Victimelor Torturii, a campaniilor naționale de comemorare și susținere a victimelor torturii și ale altor forme de violență	Anii 2013–2014	În limitele alocațiilor bugetare		Serviciul protocol, informare și comunicare cu mass-media		Număr de campanii organizate

5. Educarea și informarea cu privire la drepturile omului

Indicatori generali ai nivelului de implementare:

- a) planuri elaborate și implementate;
- b) studiu elaborat și recomandări formulate;
- c) instruirii și perfecționări profesionale efectuate;
- d) campanii de informare desfășurate.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
22	Ridicarea nivelului de pregătire profesională, culturală, morală și disciplinară a cetățenilor în domeniul drepturilor omului	1) Elaborarea și implementarea unor programe speciale de instruire în domeniul drepturilor omului pentru funcționarii publici, sindicate și patronate, ziariști, medici etc.	Anul 2014	În limitele alocațiilor bugetare		SRU; Autoritățile administrative din subordine	Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova; Uniunea Jurnaliștilor din Moldova	Număr de programe implementate; număr de persoane instruite

■ **ABREVIERI:**

DGL – Direcția generală legislație;

DRIIE – Direcția relații internaționale și integrare europeană;

DGAG – Direcția generală agent guvernamental;

SRU – Secția resurse umane;

CIJ – Centrul de informații juridice;

DIP – Departamentul instituțiilor penitenciare;

OCP – Oficiul central de probațiune.